

Europa: Samen,
maar niet één!

RPF
Europrogramma 1989-1994

RPF

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

**Europa: SAMEN,
maar niet EEN!**

Europrogramma 1989-1994

van de

Reformatorische Politieke Federatie

Hoofdstuk 1. Niet te hoog grijpen

Wie zich als christen bezint op het Europa anno 1989 kan niet anders dan terugdenken aan tijden, waarin (West-)Europa door het christendom gestempeld was.

Hoe sterk is niet het beslag van Gods Woord geweest op het leven en denken van Westeuropese burgers en staatslieden? Te denken valt aan de invloed van de Reformatie, aan het leven van Prins Willem van Oranje, aan het politieke (en geschiedkundige) werk van Groen van Prinsterer, aan de "emancipatie der kleine luyden" tijdens het optreden van Abraham Kuyper, enzovoorts.

Als we dan nadenken over reformatorische politiek, in dit geval op Europees niveau, is het zaak helder voor ogen te houden, dat onze God, die in het verleden Zijn zegenende hand over Europa en Nederland uitstreckte, ook nu een "God van nabij" is, voor wie Hem dienen wil. We mogen het in goed vertrouwen aan God de Here overlaten, wat Hij met ons - in eigen ogen soms nietige - werk doen zal. In dat vertrouwen wil de RPF dan ook haar werk voortzetten in het Europese Parlement. In de afgelopen vijf jaar heeft "onze" SGP/RPF/GPV-vertegenwoordiger in het Europese Parlement (ir. L. van der Waal uit Ridderkerk) zijn bijdragen mogen leveren op basis van reformatorische politieke uitgangspunten (zoals verwoord in de diverse RPF-programma's).

De RPF is dankbaar voor de samenwerking met SGP en GPV, zoals die is gebleken tijdens de afgelopen zittingsperiode van het Europese Parlement. Het is trouwens goed mogelijk, dat de "combinatie" SGP/RPF/GPV in staat zal zijn een tweede vertegenwoordiger af te vaardigen naar het Europese Parlement. Veel hangt daarbij af van de trouw van kiezers, die weet hebben van de grote roeping van Godswege, om ook het openbare leven in Europa te brengen onder het beslag van Zijn Woord en Geest. Ook over Europa is Jezus Christus Koning! We dringen er dan ook bij u op aan, dat u bij de aanstaande verkiezingen voor het Europese Parlement uw stem uitbrengt op de lijst van de samenwerkende reformatorische partijen SGP/RPF/GPV.

Overigens gaat het met Europa lang niet zo goed, als men ons wil doen geloven. Weliswaar wordt alles op alles gezet om in 1992 een "Europa zonder grenzen" te realiseren, maar nu al lijkt waarschijnlijk dat slechts een mager aftreksel van een "vrij verkeer van goederen, personen, kapitaal en diensten" pas ver na 1992 werkelijkheid zal *kunnen* worden. Niet alleen liggen de regeringsleiders (ver) achter bij het "draaiboek" voor Europa 1992, maar ook is juist op cruciale punten overeenstemming nog ver te zoeken (bijvoorbeeld: harmonisatie van BTW-tarieven, afschaffing van grenscontrole, harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en sociale voorzieningen, harmonisatie van milieubepalingen).

De RPF is niet blij met deze "tegenvallende" vooruitgang van Europa. De geldverslindende en tijdrovende handelsbelemmeringen, met name bij de grenzen, verdienen het om naar de prullenbak verwezen te worden. Bepaald anders ligt dat echter met het grensverkeer van personen: om redenen van veiligheid en criminaliteitsbestrijding is een volstrekt vrij verkeer van personen toch wellicht wat te hoog gegrepen.

RPF

Als gezegd: de RPF betreurt de opgelopen vertraging in bijvoorbeeld het opheffen van nodeloze handelsbarrières. Maar tegelijkertijd neemt de RPF afstand van de - soms verborgen - motieven achter het fervente streven naar een "Europa zonder grenzen". Sommige Europese voortrekkers willen meer: ze willen door middel van een "interne markt" doorstoten naar een "Verenigd Europa", een "Europese Unie". Dat streven nu acht de RPF veel te hoog gegrepen, onrealistisch en misschien zelfs contraproductief, als het gaat om nuchtere en effectieve samenwerking van een twaalftal EG-lidstaten. Men heeft veel te hooggespannen verwachtingen van wat een betrekkelijk vrije, interne markt zou kunnen betekenen voor de burgers van de afzonderlijke lidstaten. Men verwacht de groei van een Europees bewustzijn en de opkomst van "de (?) Europese burger".

Daarmee doet men niet alleen tekort aan de verschillende nationale culturen - inbegrepen geestelijke en religieuze opvattingen -, maar ook brengt men schade toe aan wat die verschillende culturen aan goeds voor Europa met zich mee kunnen brengen.

De RPF meent dan ook, dat de zogenaamde Europese Akte tekort doet aan de zelfstandigheid van de lidstaten. Dat blijkt ook wel uit het feit dat door ondertekening van de Akte verschillende bevoegdheden min of meer worden overgedragen aan EG-instellingen, terwijl parlementaire controle op de uitvoering van die bevoegdheden eigenlijk niet meer goed door de verschillende nationale parlementen kan geschieden. Resultaat is dan ook dat nationale parlementen en regeringen regelmatig met de Europese instellingen in de slag zijn, om de bevoegdheden over en weer te regelen. De oorzaak van deze telkens terugkerende strijdttaferelen is erin gelegen, dat de Europese Akte onvoldoende recht doet aan wat nationale regeringen en parlementen zelf kunnen en moeten regelen. Niet alle, maar slechts enkele staats- en samenlevingsproblemen hebben een Europese dimensie! Daarvoor moeten oplossingen gezocht worden door *samenwerkende* lidstaten. Een supranationale Europese Unie is niet nodig.

Om dezelfde reden zal de RPF ook de EPS, de Europese Politieke Samenwerking op buitenlands gebied, kritisch blijven volgen, zowel in het nationale parlement als in het Europese Parlement. Enerzijds zijn er grote internationale problemen, waarbij een gezamenlijk optreden van de Europese staten wenselijk is; daarvoor kan de EPS een goed hulpmiddel zijn. Maar anderzijds zijn er diverse buitenlandse politieke vraagstukken, waarbij het mogelijk moet blijven dat de lidstaten zelfstandig een standpunt innemen. De RPF zal ervoor waken, dat de ruimte voor een zelfstandige Nederlandse buitenlandse politiek bewaard blijft.

Het RPF-standpunt met betrekking tot Europa zou kort en bondig samen te vatten zijn met de leuze:

voortgaan met samenwerken, oké!
Streven naar een Europese Unie, nee!

Hoewel de RPF dus zo haar bedenkingen heeft bij de wijze waarop de Europese samenwerking dikwijls gestalte krijgt, wilze toch zeker niet verstek laten gaan in het Europese Parlement. Om die reden neemt ook de RPF deel aan de verkiezingen voor

RPF

---

het Europese Parlement, opnieuw in nauwe samenwerking met de zusterpartijen SGP en GPV.

Welke enorme kansen liggen er niet voor het uitdragen en voorleven van een Bijbelgetrouwe visie op mens en samenleving.

Met recht mag gezegd worden: "er is meer aan de wereld te doen dan voorheen". Er ligt een grote taak te wachten op allen die Bijbelgetrouwe, evangelisch-reformatorische politiek willen bedrijven, in Nederland, maar ook in Europa.

De RPF is er dankbaar voor, dat in de afgelopen zittingsperiode van het Europese Parlement, de reformatorische inbreng in samenwerking met SGP en GPV geregeld mocht zijn.

Een tweede zetel voor SGP/RPF/GPV in het Europese Parlement is in zicht! Dan zouden 2 van de 25 Nederlandse EP-leden een reformatorische inbreng kunnen hebben in het werk van het EP. Dan zou er ook meer gelegenheid zijn om samenwerking aan te gaan met Bijbelgetrouwe christenen uit andere lidstaten, die hun bijdrage leveren aan het werk van het Europese Parlement.

Hoofdstuk 2

Europese samenwerking

I. Het Verdrag van Rome en de Europese instellingen.

De Europese Gemeenschappen zijn gegrondvest op het Verdrag van Rome, dat op 1 januari 1958 in werking trad. Dit Verdrag kent een eigen unieke structuur met de navolgende instellingen:

- de Raad van Ministers
- de Europese Commissie
- de Vergadering (het Europese Parlement)
- het Europese Hof van Justitie

In het Verdrag van Rome ontbreekt de klassieke indeling van de democratische nationale rechtsstaat, namelijk de scheiding van wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht.

Dit blijkt onder meer uit het ontbreken van wetgevende en controlerende bevoegdheden van het Europese Parlement (daarom ook heette deze instelling tot 1 juli 1987 officieel "de Vergadering").

Met andere woorden, de grondbeginselen van de nationale parlementaire democratie (de vertrouwensregel, de mogelijkheid voor het nationale parlement om de regering heen te zenden en het ontbindingsrecht van de regering ten aanzien van het parlement) zijn in het Verdrag van Rome onvindbaar. Het nationale parlementaire model is dan ook op het Verdrag niet van toepassing; het Verdrag kenmerkt zich door een geheel eigen bestuursstructuur. Om die reden is het minder juist, van een "democratisch gat in de controle op de Raad" te spreken.

II. Nauwere band tussen het nationale en het Europese Parlement.

Krachtens het Verdrag is de Raad voor het vaststellen van besluiten formeel onafhankelijk van de Commissie, het Europese Parlement en de nationale parlementen. Hoewel dus toch de RPF een "democratisch gat" in het Verdrag niet aanwezig acht blijkt wel, dat de nationale parlementen *onvoldoende invloed* hebben op de inhoud van de besluiten van de Raad. Bijgevolg gaan de Nederlandse ministers tamelijk ongebonden naar Brussel of Luxemburg toe om aldaar besluiten mede vast te stellen. Voorts werken de nationale parlementen en het Europese Parlement in het algemeen los van en naast elkaar.

Daarom bepleit de RPF de volgende maatregelen om enerzijds de verantwoordingsplicht van de afzonderlijke Raadsministers op nationaal niveau te versterken, en om anderzijds de band tussen het Europese Parlement en de nationale parlementen aan te halen:

- onderzocht dient te worden, op welke wijze EP-leden tevens lid van de Staten-Generaal kunnen zijn. Bij een dergelijk onderzoek dient zeker ook de combinatie

RPF

- van een lidmaatschap van zowel het Europese Parlement als de Eerste Kamer te worden betrokken. Een dubbelmandaat immers van een lidmaatschap van zowel de Tweede Kamer als het Europese Parlement is fysiek zeer bezwaarlijk gebleken.
- vanuit de Staten-Generaal kan vervolgens een commissie voor EG-zaken worden samengesteld, waarin dan bij voorkeur de EP-leden met dubbelmandaat zitting dienen te hebben. Deze commissie instrueert de verantwoordelijke Raadsministers voorafgaand aan de te nemen besluiten in de Raad. Instructie is nodig in die gevallen, waarin besluitvorming in de Raad onlosmakelijk samenhangt met de wezenskenmerken van iedere zelfstandige lidstaat (zoals inzake het onderwijs, handhaving van taal en cultuur en buitenlandse politiek). Voor wat het overige betreft kan raadpleging tussen genoemde commissie en een vakminister voldoende zijn.
  - sanering van de tientallen adviescomité's van de Raad van Ministers, opdat de invloed van genoemde EG-commissie uit de Staten-Generaal op de vakministers zo krachtig en onverstoord als mogelijk kan zijn.
  - nauwkeuriger afbakening van het terrein waarop de EG bevoegdheden heeft. Vooral door het "open einde"-artikel 235 bemoeit de EG zich met bijna alles. Dat werkt voor politici en kiezers onduidelijkheid in de hand. Een nauwkeuriger afbakening van de EG-bevoegdheden vereist een Verdragsaanscherping en -wijziging, en wel door strakkere formulering van bepaalde artikelen alsmede de schrapping van artikel 235.

De RPF is van mening dat deze voorstellen ertoe bijdragen dat:

1. de in het Verdrag beoogde bijzondere samenwerking tussen Raad en Commissie (conform de originele bedoeling van het Verdrag) weer tot haar recht komt;
2. de relatie tussen Europese Parlement en nationaal parlement wordt versterkt;
3. het toezicht van het nationale parlement op de Raadsministers kan worden omgebogen tot meer democratische verhoudingen (in plaats van de huidige bijna-vrijblijvendheid);
4. een voor de kiezer duidelijker bestuurlijk bouwwerk van de Europese samenwerking wordt verwezenlijkt;
5. de zelfstandigheid van de lidstaten bij een goede onderlingesamenwerking binnen de EG wordt gehandhaafd.

III. Verbetering van Europees samenwerking.

Teneinde kostenverspillende verhuizingen en onnodige reis- en onkostenvergoedingen te beëindigen en te voorkomen, dient het Europese Parlement Brussel als definitieve en enige vestigingsplaats te kiezen.

Onkostenvergoedingen voor Europese ambtenaren en Europarlementsleden dienen plaats te vinden op basis van de daadwerkelijke gemaakte kosten. Tevens dienen de salariering en belastingheffing voor Europese ambtenaren op hetzelfde niveau gebracht te worden als gebruikelijk is voor nationale ambtenaren in vergelijkbare functies. Dit hoeft een toelage voor het noodzakelijkerwijze wonen buiten het vaderland niet uit te sluiten.

RPF

Omdat de kiezers Europarlementsleden kiezen als *nationale* volksvertegenwoordigers die in het kader van het EEG-Verdrag hun plichten vervullen, dient de interne organisatie van het EP toegesneden te zijn op die afzonderlijke nationale volksvertegenwoordigers. Dit vereist opheffing van alle financiële en organisatorische voordelen die de - multinationalaal samengestelde - fracties momenteel genieten.

Indien het Verdrag nauwkeuriger wordt afgebakend en het EG-werk preciezer in kaart wordt gebracht, kan door middel van een intensieve deregulering een aantal taken worden teruggebracht bij de nationale overheden. Hierdoor kan bijvoorbeeld de ondersteuning van verschillende sportmanifestaties door de EG worden stopgezet, en naar behoefte op nationaal niveau worden voortgezet.

Ten bate van een grotere samenhang en meer effectiviteit dient de Raad telkens voor een jaar in plaats van de huidige zes maanden door een lidstaat te worden voorgezeten. Relatief wordt dan minder tijd besteed aan het inwerken.

Hoofdstuk 3A De Interne Markt

Introductie; voorgeschiedenis

De bedoeling van het EEG-Verdrag.

Het Verdrag van Rome werd gesloten met de bedoeling een aantal economische beleidsterreinen tussen de lidstaten zodanig te verbinden, dat er een geheel nieuwe gemeenschappelijke markt zou ontstaan. Hiermee hoopten de Verdragspartners het onderlinge verkeer van personen, diensten, goederen en kapitaal per 1 januari 1970 vrij te hebben gemaakt. Tegelijk met de Verdragssluiting besloot men het beleid op de onderdelen kolen en staal, landbouw en visserij, handelspolitiek en eerlijke concurrentie (zonder discriminatie naar nationale afkomst) gemeenschappelijk (communautair) te maken.

Een dergelijke samenwerking is door de RPF in het algemeen steeds ondersteund. De RPF heeft evenwel (onder andere met het eerste RPF-Europrogramma) bezwaar aangetekend tegen de volgens velen achterliggende uiteindelijke bedoeling van het EEG-Verdrag: een volledig samengaan van de lidstaten - ook in politieke zin - in een "Verenigde Staten van Europa".

Hoewel er al behoorlijk veel bereikt is sedert 1958, zal er toch nog heel wat werk verzet moeten worden alvorens de samenwerking zoals beoogd in het Verdrag is verwezenlijkt. Er kan derhalve nog veel energie worden besteed aan de voltooiing van het Verdrag.

Voltooiing van het Verdrag voor bepaalde groepen ongewenst.

Ondanks dat het Verdrag nog vele open plekken vertoont die door verdere samenwerking tussen de lidstaten ingevuld kunnen worden, wensten met name twee groepen - om verscheidene redenen - verder te gaan:

1. het multinationale bedrijfsleven.

Dit zag mogelijkheden in een Europese binnenmarkt zonder grenzen, zodat productie en verkoop tegen de scherpst mogelijke voorwaarden zouden kunnen geschieden. Men vond dit mede met het oog op de concurrentiepositie tegenover Japan en de Verenigde Staten van Amerika noodzakelijk.

2. "Euro-fiele" politici.

Zij droomden al vele jaren van een "Verenigde Staten van Europa" en hadden gehoopt, dat die er met behulp van het EEG-Verdrag sneller zou komen dan zonder het Verdrag.

Deze twee groepen vonden elkaar met de ontwikkeling van het idee, een zogenaamde Interne Markt te realiseren. Zo'n markt zonder grenzen zou er toe leiden dat alle personen-, diensten-, goederen- en kapitaalverkeer tussen de staten geheel vrij zou

---

RPF

---

kunnen plaatsvinden. Tevens zou het verdwijnen van de grenzen aangeven, dat een belangrijke stap op weg naar een Europese Unie (een "Verenigde Staten van Europa") zou zijn gezet. Dit in tegenstelling tot de onder het EEG-Verdrag beoogde gemeenschappelijke markt die "alleen maar" hinderpalen in het verkeer van de vier genoemde "verkeerstypen" zou wegnemen zonder opheffing van de grenzen tussen de soevereine lidstaten.

Mede onder invloed van de hierboven genoemde groepen gingen ook de regeringen van de lidstaten overstag; niet langer werd uitsluitend het accent gelegd op de verwezenlijking van het Verdrag. "Interne Markt" en "Europese Unie" werden de nieuwe hoofdthema's. Beide thema's werden opgenomen in een aanvulling op het Verdrag, de zogenaamde Europese Akte, welke op 1 juli 1987 van kracht werd. De Akte beoogt onder andere op 31 december 1992 die Interne Markt zonder grenzen gerealiseerd te hebben.

De Interne Markt.

In 1985 publiceerde de Europese Commissie een zogenaamd Witboek. Dit document bevat 286 te nemen maatregelen opdat in 1992 de Interne Markt verwezenlijkt kan zijn. Dit is een omvangrijke operatie waarvan alle gevolgen beslist nog niet zijn te overzien. De RPF acht dit één van de bezwaren van het streven naar een Interne Markt: er wordt beoogd het personen-, goederen-, diensten- en kapitaalverkeer vrij te maken en de grenzen op te heffen, maar de politieke, sociale en economische gevolgen hiervan zijn nog maar ten dele te overzien.

Tevens heeft de realisatie van de Interne Markt een niet in te schatten "olievlekwerking". Omdat het idee van de Interne Markt zo alomvattend is en omdat alles met alles samenhangt, blijkt telkens het invoeren van een maatregel ingevolge de verwezenlijking van die markt, vele neveneffecten te hebben. De RPF is van mening dat dit de bestuurlijke duidelijkheid niet ten goede komt.

De RPF en de Interne Markt.

Hoewel de Interne Markt en vooral de talloze ermee verbonden effecten nog maar nauwelijks in volle omvang doorzien kunnen worden, waardeert de RPF een aantal elementen positief;

- de vereenvoudiging van de grenscontroles
- standaardisering van produktienormen en technische eisen
- versoepeling van het goederen-, diensten- en kapitaalverkeer.

De RPF acht hiertoe echter noch de Interne Markt noch de Europese Akte gewenst of noodzakelijk. Het EEG-Verdrag maakt al deze positieve elementen in het kader van de gemeenschappelijke markt mogelijk en laat de nationale grenzen als zodanig intact.

Kortom, de RPF is vóór uitbouw van het nog niet voltooide EEG-Verdrag: een omvangrijke taakstelling, waarbij tevens veel meer ruimte blijft voor nationale beleidskeuzen dan in een Interne Markt zonder grenzen.

De RPF kiest mede voor deze route omdat de Europese Akte (waarin de Interne Markt

RPF

---

verdragsmatig is opgenomen) nadrukkelijk koerst in de richting van een Europese unie.

Samenvattend:

de RPF beschouwt de Europese Akte en de Interne Markt als overbodig. Diverse onderdelen van de Interne Markt die de RPF hartelijk ondersteunt, kunnen gerealiseerd worden binnen het EEG-Verdrag. Dit verdrag laat ook de grenzen overeind en is tevens niet onlosmakelijk verbonden aan een Europese unie (zoals bij de Akte wel het geval is).

Met de nuchterheid van het EEG-Verdrag kan naar de mening van de RPF een meer gewenste en realistische samenwerking tussen de lidstaten werkelijkheid worden, ook al is overigens ook op dit verdrag kritiek te oefenen.

Aktiepunten.

Op grond van bovenstaande overwegingen kiest de RPF voor de volgende punten tot verwezenlijking van de gemeenschappelijke markt:

- het goederenverkeer tussen de lidstaten wordt versoepeld door automatisering van de benodigde gegevensbestanden en informatiestromen. Zodoende kan controle op kwaliteit, hoeveelheid etc. vóór de verzending of bij aankomst plaatsvinden. De douane ziet alleen door middel van een beperkt aantal steekproeven en statistische onderzoeken nog daadwerkelijk toe op grensoverschrijdende goederentransporten (met name van gevaarlijke stoffen).
- om effectief de douane-inmenging bij goederentransporten tot een afgebakend minimum te beperken, worden tussen de lidstaten de BTW-tarieven binnen bescheiden bandbreedtes geharmoniseerd. Hierdoor kan een momenteel belangrijke reden tot douane-interventie, namelijk het vaststellen en verrekenen van BTW-verschillen, nagenoeg opgeheven worden, zodat tevens fraude hiermee wordt teruggedrongen.
- op het personenverkeer wordt toegezien in de vorm van het huidige Benelux-controlesysteem (in beginsel geen feitelijke controles meer tenzij die om redenen van nationale veiligheid etc. noodzakelijk worden geacht).
- voor betere bestrijding van de criminaliteit (die zich steeds meer als grensoverschrijdend manifesteert) dient in Europees verband een zogenaamde Europol-organisatie te worden opgericht. Teams van Europol dienen ongehinderd in alle lidstaten te kunnen samenwerken met de nationale autoriteiten van justitie en politie.
- grensoverschrijdende fraude inzake belastingen, milieuregelgeving en sociale wetgeving dient te worden bestreden, enerzijds door een nauwere afstemming van de diverse wettelijke bepalingen en sancties, anderzijds door de vorming van EG-teams - naast de bestaande nationale teams - voor belasting-, milieu- en sociale recherche.

Hoofdstuk 3B

Werkgelegenheid

De omvang van de werkloosheid zal vermoedelijk nog lange tijd zo groot blijven, dat bijzondere maatregelen gerechtvaardigd zijn. Aandacht voor vooral de langdurig werklozen is op zijn plaats.

De langdurige werkloosheid zal met kracht moeten worden bestreden, met name onder groepen, waar deze een structureel karakter dreigt aan te nemen (jongeren, etnische minderheden).

Europese samenwerking kan bijdragen aan versterkte groei van de werkgelegenheid. De rol van overheden daarbij dient zich meer te richten op voorwaardenscheppend beleid dan op werkgelegenheidssubsidies. In dit verband kan gedacht worden aan een adequaat overheidsaanbestedingenbeleid, alsmede het zorgdragen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat door het verzorgen van onder meer een hoogwaardige infrastructuur.

Uitgangspunten:

- Europees structuurbeleid (ESF, EFRO) is een goed instrument gebleken om regio's uit het slop te halen. Uitvoering op regionaal niveau verdient echter de voorkeur boven centrale sturing.
- Werkgelegenheidsbeleid dient zich hoofdzakelijk te richten op de scholing en het vergroten van de inzetbaarheid van de werklozen.
- Scholing is daarnaast ook een zaak van de werkgevers. Omdat zij baat hebben bij een goed geschoold werknemerspotentieel, mag worden verwacht dat zij een grote bijdrage leveren aan vooral bijscholing.
- Scholing, sociale zekerheid, werkgelegenheids-, en plaatsingsbeleid, dienen een geïntegreerd geheel te vormen. Werkloosheidsuitkeringen dienen meer het karakter aan te nemen van een omscholings- c.q. herplaatsingsuitkering.
- Teneinde de flexibiliteit van de arbeidsmarkt te bevorderen dienen knelpunten te worden weggenomen. Op EG-niveau zijn onder meer nodig wederzijdse erkenning van diploma's, harmonisatie van veiligheidsvoorschriften op de werkplek, enzovoorts.
- Flexibilisering van de arbeid wordt begrensd door de sociale aspecten van de arbeidswetgeving. De arbeidsvrije zondag moet onaangetast blijven.
- Een matigend beleid, gericht op beperking van overheidsuitgaven, een lage inflatie en een stabiele munt verdienen de voorkeur boven een stimulerende politiek (die immers al snel leidt tot onaanvaardbare vergroting van de overheidstekorten).

Hoofdstuk 3C

Sociale Zekerheid

De nationale overheden blijven verantwoordelijk voor de invulling van een zelfstandig beleid van sociale zekerheid. In onderling overleg mogen afspraken over minimumnormen worden gemaakt, maar een en ander mag er niet toe leiden dat Europese sociale zekerheid een zaak van de grootste gemene deler wordt. De totstandkoming van de interne markt mag geen oorzaak worden van de afbraak van de nationale stelsels.

De uitvoering van de sociale zekerheid is een kwestie van nationale invulling. De RPF onderschrijft het beginsel van de gelijke-behandeling-in-gelijke-gevallen, indien en voorzover dit begrip niet wordt opgerekt.

Een zekere mate van harmonisatie van de sociale zekerheid binnen de EG is gewenst, waarbij de volgende *uitgangspunten* gelden.

- Resterende knelpunten dienen te worden opgelost, waarbij in ieder geval wordt bereikt dat het vrije verkeer van personen niet wordt belemmerd door verlies van rechten. Speciale aandacht in dit verband verdienen de grensarbeiders.
- Het kostwinnerschap dient als een der rechtvaardigingscriteria te worden beschouwd op basis waarvan onderscheid in behandeling mogelijk is. Doel ervan is immers niet het benadelen van vrouwen op ongerechtvaardigde gronden, maar het bieden van bescherming aan diegene (man of vrouw), die daarbij gebaat is.
- Overigens dient ongelijke behandeling in de sfeer van beloning, arbeidsvoorwaarden, of toegang tot de arbeidsmarkt te worden uitgesloten.
- Het minimumloon dient op een zodanig niveau bepaald te worden dat als aanvulling daarop geen toeslagen uit de sociale zekerheid noodzakelijk zijn.
- De combinatie uitkering en scholing c.q. werk verdient alle aandacht (workfare). In de stelsels kunnen sancties worden opgenomen indien scholing en/of aangeboden werk niet wordt aanvaard.
- Inzake de kinderbijslag dient het woonlandbeginsel in de EG erkenning te krijgen.

Hoofdstuk 3D1 Landbouwbeleid

Het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid heeft zijn oorspronkelijke doeleinden grotendeels vervuld: a. het zeker stellen van de voedselvoorziening, b. een redelijke levensstandaard voor de landbouwbevolking, en c. stabiele prijsvorming. De EG is veel minder afhankelijk geworden van voedselimporten en is - wat belangrijke produkten betreft - zelfs uitgegroeid tot grote exporteur op de wereldmarkt. De keerzijde van dit succes weegt echter zwaar. De overproduktie is moeilijk in de hand te houden. De druk op het milieu door de moderne landbouw is in diverse opzichten veel te groot. De beoogde inkomensdoelstelling kan niet voorkomen dat vele agrariërs hun bedrijf (hebben) moeten beëindigen. De (gesubsidieerde) afzetten verstoren een evenwichtige voedselproductie in de Derde Wereld. Het op nieuwe leest geschoeide Gemeenschappelijk Landbouw Beleid geeft in beginsel een aantal positieve aanzetten tot verandering; de nadruk ligt nu op marktgerichtheid.

Voor een vernieuwde landbouwpolitiek zijn echter nog enkele uitgangspunten van belang. Landbouw is niet gelijk te stellen met industrie, derhalve landbouwpolitiek niet met industriepolitiek. Landbouw is in essentie voedselvoorziening en heeft daarnaast nauwe samenhangen met natuur- en landschapsbehoud, milieubeheer, de structuur van het platteland, enzovoorts.

Het is de vraag of een Gemeenschappelijk Landbouw Beleid in de huidige gedetailleerde vorm aan al deze doelstellingen wel zo effectief vorm kan geven. Boven genoemde uitgangspunten leiden tot de volgende beleidskeuzen:

- De landbouwuitgaven in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid dienen geplafonneerd te zijn. Beter is nog een stapsgewijze vermindering (onder meer van subsidies).
- In de melkveehouderij is de superheffing effectief gebleken. Onder de huidige omstandigheden kan de quotering echter verruimd worden, waarbij de verruiming van het quotum bij voorkeur toevalt aan de merendeels kleinere bedrijven die tengevolge van de superheffing in moeilijkheden zijn geraakt.

Om een structuurbeleid mogelijk te maken, zouden bij grotere quotumtransacties voorwaarden gesteld moeten worden, welke een zo rechtvaardig mogelijke verdeling beogen. Bijvoorbeeld zou een percentage quotum kunnen worden afgeroomd om zodoende perspectiefrijke bedrijven voort te helpen. De EG-landbouwproductie dient primair afgestemd te zijn op de eigen landbouwbehoefte. Binnen de EG zal, hiermee rekening houdend, ruimte moeten blijven voor ieder land om essentiële levensbehoeften zelf te produceren.

Exportrestituties moeten worden afgebouwd. Dumping op de wereldmarkt leidt tot korte termijn voordelen voor de Derde Wereld; de nadelen op langere termijn overtreffen deze echter.

RPF

Het akkerbouwbeleid is (te) eenzijdig gericht op enkele zware marktorderingsproducten. Het stimuleren van diversificatie van zowel gewassen als afzet is noodzakelijk. Agro-refineries, (een eerste fabrieksmatige bewerking van landbouwproducten op het platteland) "groene" benzine (bio-ethanol) en dergelijke kunnen perspectief bieden. Als alternatief gewas kan onder meer hennep (ten behoeve van de papierindustrie) worden genoemd. Bosbouw op enige schaal kan, mits redelijke prijzen worden bereikt, ook een haalbare optie zijn. Teneinde bosbouw mogelijk te maken, is overheidssteun bespreekbaar.

De landbouw overschrijdt milieutechnisch en normatief gezien grenzen. EG-beleid mag nationale hervormingen op dit gebied niet in de weg staan. Zo mogelijk dienen in EG-verband zelf normen gesteld dan wel aangescherpt te worden. Te denken valt aan:

- Het stimuleren van onderzoek, gericht op een betere voedselbenutting, zodat minder voor het milieu schadelijke stoffen in de mest voorkomen.
- Het krachtig bevorderen van die vormen van landbouw, waarin zo restrictief mogelijk gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt gemaakt.
- Het verbieden van bestrijdingsmiddelen die nu reeds in grond- en oppervlaktewater in te hoge doses voorkomen.
- Het terugdringen van het gebruik van kunstmest ten gunste van (bewerkte) organische mest.
- Hormoongebruik in de veehouderij dient zorgvuldig getoetst te worden, en hormonen die schadelijk zijn voor de volksgezondheid dienen verboden te worden (te denken aan bijvoorbeeld: glibbuterol, PST, promenzin, BST.....).
- Het experimenteren en manipuleren met planten- en dierenleven (met name dierembryo's) dient aan strikte voorwaarden gebonden te worden, zodat ontwikkelingen met schadelijke gevolgen voor het geschapene worden tegengegaan.
- Bij de intensieve veehouderij dient die huisvesting gekozen te worden, welke ook voor het welzijn van de dieren verantwoord is.
- Landbouwgewassen, laat staan dieren, kunnen nimmer onder het octrooirecht vallen. De macht van kartelachtige multinationals in de veredelingssector is anders te groot.

Hoofdstuk 3D2

Visserij

De EG-regelingen inzake de vangstbeperking zijn getroffen met het oog op het beschermen en instandhouden van de visstand. Deze maatregelen passen in een verantwoord beheer van de Schepping en staan als zodanig niet ter discussie. De praktische uitwerking evenwel is in het nadeel van de Nederlandse visserij uitgevallen, mede omdat andere EG-lidstaten niet zo streng toezien op het naleven van de regels.

Het EG-visserijbeleid dient van de volgende punten uit te gaan:

- Europese viswateren rond de gezamenlijke kust moeten in principe open staan voor alle vissers uit deze lidstaten. Niet-benutte quota moeten in principe door andere lidstaten kunnen worden opgevist.
- Het vissen in Europese wateren door niet-lidstaten dient drastisch beperkt te worden.
- In het kader van de visstandbescherming zal aan de belangen van de consumptievisserij prioriteit gegeven dienen te worden boven de industrievisserij.
- Een voor ieder van de lidstaten rechtvaardig werkend vangstverdelingsbeleid zal tot stand moeten komen, waarbij de volgende zaken dienen te worden geregeld:
  - a. Vaststelling van een maximum aantal vangstscheepen, gekoppeld aan een maximale vangstcapaciteit per schip.
  - b. Een doeltreffende en realistische controleregeling.
  - c. Handhaving van de zeedagen-regeling.
  - d. In relatie met de kabeljauwvisserij respect voor de traditionele rechten van rondvis vissers.
  - e. Een reële compensatieregeling voor vissers, die hun quotum niet volledig hebben kunnen benutten. Een extra quotum wordt verkregen door kortingen toe te passen op de quota van de quotumoverschrijders.
  - f. Een zodanig saneringsbeleid dat daardoor de vangstcapaciteit van de vloot daadwerkelijk vermindert.

Hoofdstuk 3E

Vervoer

Inleiding.

Nederland heeft in het vervoer binnen de EG een vooraanstaande positie. Nederlandse wegvervoerders hebben een aandeel van 25% in het EG-goederenvervoer over de weg, in de binnenvaart bedraagt het Nederlands aandeel zelfs 50%. De bijdrage van het vervoer aan ons bruto nationale produkt (BNP) is 7%, hetgeen meer is dan het landbouwaandeel, dat 5% van het BNP bedraagt.

Nederland heeft om deze redenen, en om "distributieland" te blijven, er alle belang bij, dat in EG-verband een evenwichtig vervoersbeleid wordt verwezenlijkt.

De RPF stelt hierbij de volgende *uitgangspunten* voorop:

- opheffing van onnodige grensbelemmeringen;
- vereenvoudiging van controle en administratie, mede met behulp van automatisering;
- aandacht voor de sociale aspecten;
- aandacht voor het milieu;
- zorg voor een goede infrastructuur;
- voorkoming van oneerlijke concurrentie, met name vanuit de Oostbloklanden.

De RPF vult deze uitgangspunten per vervoerssector als volgt in:

wegvervoer:

- uitvoering van het zogenaamde Vervoersarrest (van mei 1985) zodat binnen enkele jaren een vrije wegvervoersmarkt kan bestaan, waartoe elke ondernemer uitsluitend op grond van kwalitatieve eisen, kan toetreden;
- opheffing van het systeem van bilaterale ritmachtigingen waarbij vervoer onder gelijke voorwaarden in alle lidstaten mogelijk dient te worden;
- harmonisatie van technische eisen alsmede van diploma's;
- bevordering van de verkeersveiligheid door harmonisatie van verkeerstekens en de invoering van een Europees alarmnummer;
- handhaving van de heffing van de motorrijtuigenbelasting (MRB) voor het weggoederenverkeer op grond van nationaliteit. De MRB dient zodanig aangepast te worden dat de bijdrage aan de vervoersinfrastructuur meer tot stand komt via de dieselaccijnzen;
- stimulering van het gecombineerde vervoer (tussen weg - binnenvaart - rail) ten bate van het milieu en ter bestrijding van de files;
- het leveren van een zekere bijdrage door de EG aan de zeer kostbare aanleg van infrastructuurwerken door de Alpen (transitvervoer).

RPF

---

binnenvaart:

- opheffing van de structurele overcapaciteit door internationale coordinatie van de diverse nationale sloopmaatregelen en de belemmering van nieuwbouw ten tijde van slooptacties;
- verbetering van de algehele infrastructuur (waterwegen en havens) zodat de binnenvaart ten minste het huidige marktaandeel kan behouden, mede met het oog op het milieu;
- armonisatie van technische voorschriften alsmede de wederzijdse erkenning van diploma's en vaarpatenten;
- invoering van een attest voor de reële band voor de binnenlandse en internationale vaart ter voorkoming van penetratie door de Oostblokschippers.

zeevaart:

- voorkoming van verder "uitvlaggen", door in Europees verband te komen tot gunstiger fiscale regelgeving en minimale bemanningsvoorschriften;
- uitbouw van de "havenstaat-controle", zodat schepen die niet voldoen aan internationale technische en veiligheidseisen, geweerd kunnen worden uit de EG-wateren.

luchtvaart:

- verdere versoepeling van de regelgeving, opdat een vrijere concurrentie mogelijk wordt. Die concurrentie mag evenwel niet zo ongebonden worden, dat lidstaten gedwongen zouden worden in te moeten stemmen met de opheffing van de nationale luchtvaartmaatschappij;
- harmonisering van eisen betreffende geluidsoverlast van vliegtuigen (om en nabij luchthavens).

Hoofdstuk 3F

Financien en Europees Monetair Stelsel

Europees Monetair Stelsel (EMS).

Het EMS is een waardevol instrument ter stabilisering van wisselkoersverhoudingen, vooral binnen de EG, maar ook daarbuiten. Daardoor levert het een positieve bijdrage aan de Europese economische samenwerking.

Het is dan ook wenselijk dat *alle* lidstaten aan dit stelsel deelnemen.

De onderlinge koppeling tussen de waarden van de nationale valuta dient een evenwichtige verhouding tussens gemeenschappelijke stabiliteit en nationale economische groeimogelijkheden te waarborgen.

Invoering van één Europees betaalmiddel c.q. oprichting van een Europese Centrale Bank vormen dan ook een onnodige en ongewenste inbreuk op de nationale identiteit. Zo'n "Euro-frank" zou tot onaanvaardbare onderlinge economische afhankelijkheid leiden. Coordinatie tussen de nationale centrale banken draagt bij aan de noodzakelijke rust op de internationale valutamarkt.

De gemeenschappelijke markt kan onder het EMS heel goed tot ontwikkeling komen.

Financiën.

Met het zgn. Inter Institutioneel Akkoord van 1988 is een belangrijke stap gezet op weg naar een werkelijk stringent begrotingsbeleid binnen de EG. Uitgavenbeheersing zowel in het grote (Landbouw) als in het kleinere (apparaatskosten) is absoluut vereist.

Als deze is bereikt dient verlaging van het BTW-afrachtplafond serieus te worden overwogen. Bij de harmonisatie van de BTW-tarieven moet worden gestreefd naar één uniform tarief met vrijstelling ("nultarief") voor de echte "eerste levensbehoeften". De heffing van directe en kostprijsverhogende belastingen blijft voorbehouden aan de lidstaten.

Een intensief fraudebestrijdingsprogramma is dringend gewenst.

Randvoorwaarden daarvoor zijn o.a.:

- deregulering c.q. vereenvoudiging van regelgeving;
- intensieve gegevensuitwisseling tussen de accountants- c.q. controlediensten van de lidstaten;
- verruiming van de bevoegdheden van nationale en Europese opsporings- en Rekenkamerfunctionarissen.

Hoofdstuk 3G1

Handelspolitiek / GATT

In internationaal verband kan de EG economisch gezien een blok vormen naast economische grootmachten als de Verenigde Staten en Japan. Een gemeenschappelijk optreden verdient in dat kader dan ook de voorkeur.

Een vrije handelspolitiek heeft voordelen boven een wereldhandel gebaseerd op protectionisme. Vrijhandel dient echter te steunen op een basis van wederkerigheid. Het GATT is een nuttig, internationaal forum waarop handelsproblemen kunnen worden besproken. Het tot nog toe ingenomen standpunt van de EG aldaar verdient in grote lijnen ondersteuning.

In de landbouw dient een zekere mate van bescherming van de eigen markt als geoorloofd te worden beschouwd. Dumping op de wereldmarkt moet echter worden afgewezen.

Hoofdstuk 3G2

Ontwikkelings- en industriebeleid

Omdat het draagvlak nationaal gezien te klein is, is het zinvol Europese innovatieprojecten te ontwikkelen. Projecten als Eureka en Esprit verdienen verdere uitbouw, evenwel zonder zwaardere belasting van de EG-begroting.

De fusie- en overnamekoorts, veroorzaakt door het "1992-virus", mag er niet toe leiden, dat er zodanige kartel- c.q. monopolievorming optreedt dat eenzijdige machtsconcentraties ontstaan.

Protectionisme wordt bestreden. Aan de andere kant mogen de EG-normen (die protectionisme tegengaan) niet zover gaan, dat nationale normen (die beogen andere doeleinden te dienen: milieu, volksgezondheid) ontkracht worden.

Gezien de situatie op de wereldmarkten is voortgaande steunverlening aan de scheepsbouw geoorloofd. In EG-verband dient er echter op te worden toegezien, dat alle steunverlening binnen de EG plaats vindt onder gelijke voorwaarden.

Hoofdstuk 4A

Milieu en Natuur

Er is in EG-verband nauwelijks een meer grensoverschrijdend beleidsterrein te noemen dan milieu. Handelingen in ons land die het milieu beïnvloeden, beïnvloeden ook op een bepaalde manier het milieu in andere EG-landen. Ja zelfs verder dan dat; de ozonlaag boven de Zuidpool bijvoorbeeld verdwijnt geleidelijk, mede door schadelijke drijfgassen uit o.a. spuitbussen.

Het bij uitstek internationale karakter van milieuproblemen vraagt om een internationale aanpak, meer dan welk beleidsterrein dan ook.

De RPF wenst daarom, dat het EEG-Verdrag zodanig wordt aangepast, dat de milieupolitiek in een bevoegdheden-kader wordt geplaatst, gelijk aan de landbouw en visserij nu. Dat wil zeggen:

- opbouw van een gemeenschappelijk milieubeleid;
- instelling van een apart milieufonds, waaruit maatregelen en noodzakelijke onderzoeken kunnen worden bekostigd;
- vorming van een EG-Milieu-inspectieteam met opsporingsbevoegdheden;
- verwezenlijking van een "Milieu-Effectrapportage" op basis van EG-normen;
- het maken van afspraken tussen de lidstaten inzake doorberekening van milieukosten aan veroorzakers van milieubederf;
- opbouw van een beleid tot behoud van bedreigde diersoorten.

De RPF is tevens van mening, dat een grotere aandacht voor het leefmilieu als bijkomend - niet onbelangrijk - voordeel, de versterking van het concurrentievermogen van het bedrijfsleven in de lidstaten met zich mee brengt. Het starten van milieuprojecten stimuleert de technologische ontwikkeling en heeft gunstige werkgelegenheidseffecten.

Voorts bepleit de RPF in dit kader *afzonderlijke milieu-maatregelen* op de navolgende deelterreinen:

Lucht.

- Verbod van chloorfluorkoolwaterstoffen voor gebruikstoepassingen (spuitbussen etc.) ter bescherming van de ozonlaag.
- Versterking van belastingfaciliteiten en/of steun vanuit het EG-milieufonds aan producenten die hun stookinstallaties willen ombouwen tot verbrandingsinstallaties die voldoen aan normen welke onder de bestaande milieueisen liggen.
- Ter reductie van de luchtvervuiling door auto's dienen enerzijds de emissienormen voor alle typen automotoren fors aangescherpt te worden. Anderzijds moet de invoering van zes à twaalf autoloze zondagen in EG-verband overwogen worden. Tevens dient overeenstemming tussen de lidstaten te worden nagestreefd over harmonisatie van de maximum snelheid op autosnelwegen.

RPF

- Het omzetten van de Vogelrichtlijn ter bescherming van trekvogels en Vogelreservaten in bindende regelgeving, bijvoorbeeld in de vorm van een Verordening.

Water.

- De Rijn is één van de slagaders van West-Europa. Voor de drinkwatervoorziening, de landbouw, het toerisme etc. is het absoluut noodzakelijk dat de Rijn niet langer een riool blijft. Dit moet evenzeer voor andere grote rivieren als de Schelde en de Maas gelden. Het zgn. Rijnactieplan kan als voorbeeld van een gerichte aanpak dienen.
- Verbod op de verbranding van kankerverwekkende PCB's op de Noordzee.
- Verbod op kwik- en cadmiumlozingen.
- Het langs een strak tijdschema terugdringen van fosfaatlozingen en een verbod op het produceren van fosfaathoudende wasmiddelen vóór 1 december 1990.
- Verbod van wasverzachters en van natriumsulfaat (als vulmiddel) in wasmiddelen.
- Uitbouw van faciliteiten om scheepsafval in te leveren. Strengere en meer gecoördineerde controle op afvallozingen op zee.

Bodem.

- Via EG-regelgeving bevorderen, dat het bottelen in "verpakkingen met statiegeld" regel wordt.
- Financiële ondersteuning vanuit het EG-milieufonds voor bodemsanering en de verwijdering van havenslib, dat door grensoverschrijdende vervuiling verontreinigd is.
- Ontwikkeling van regelgeving voor de verwerking en het transport van chemisch afval, mede om te voorkomen dat Derde Wereldlanden de vuilnisbelten van het noordelijk halfrond worden.
- Ontwikkeling van een beleid inzake de internationale bescherming van natuurgebieden zoals de Waddenzee.
- Het stimuleren van hergebruik (recycling) van grondstoffen, teneinde milieuvervuiling te beperken, en een spaarzaam gebruik van de ons in de Schepping toevertrouwde grondstoffen te bevorderen.

Hoofdstuk 4B

Energie

Ondanks de relatief lage energieprijzen van de afgelopen jaren, blijft het van groot belang zich te bezinnen op de energievoorziening voor de langere termijn. Diversificatie van energiebronnen is mede om strategische redenen gewenst. Het is evenwel slechts één van de factoren die bepalend zijn voor de keuze van een energiebron. Alternatieve energiebronnen zullen, zoals het zich thans laat aanzien, ten hoogste voor ongeveer 10% in de behoefte kunnen voorzien. De prijs ligt thans relatief hoog. Grootschalige overstap naar kolengestookte centrales van de thans gangbare types levert een onaanvaardbaar grote emissie op van CO₂, NO_x en andere schadelijke uitlaatgassen met als gevolg zure regen en een mogelijke stijging van de zeespiegel. Kernenergie stuit op de zeer strenge eisen die terecht moeten worden gesteld aan veiligheid. De verwerking van radio-actief afval is een nog onopgelost probleem.

Deze overwegingen leiden tot de volgende *conclusies*:

- De prijs mag geen alleen-bepalende factor zijn bij het kiezen voor een bepaalde energievorm. Met name de ontwikkeling van schone vormen van energie-opwekking mag niet belemmerd worden door de lage prijs van conventionele energie.
- Er dient een omvangrijk programma van de grond te komen om de toepassing van schone energie op zo groot mogelijke schaal te verwezenlijken.
- Het besparen van energie verdient voorgaande aandacht. (Verplichte) inschakeling daarbij van distributiebedrijven is gewenst, naar het voorbeeld van de VS. Er dienen Europese normen te komen gericht op vermindering van het energieverbruik van elektrische apparatuur.
- Nu kolenvergassing op het punt staat grootschalig te kunnen worden toegepast, dient afgezien te worden van de bouw van conventionele kolencentrales, voor zover zij niet geschikt zijn om deze techniek toe te passen.
- Indirecte kosten van energie-opwekking (verzuring) dienen in de prijs meegenomen te worden. Overigens dient, wat milieu-aspecten aangaat, te worden uitgegaan van het beginsel van "the best technical means".
- Het is gewenst van de verdere bouw van kerncentrales af te zien, zolang er nog geen acceptabele wijze van afvalverwerking is gevonden en niet duidelijk is wat er met afgeschreven kerncentrales dient te worden aangevangen.
- Indien een EG-lidstaat desondanks besluit tot bouw van kerncentrales, dient dit te geschieden na overleg met tenminste de buurlanden over aspecten als situering en veiligheid.

Hoofdstuk 5A

Onderwijs, wetenschap en techniek

Uitgangspunt voor de politieke visie van de RPF op het onderwijs, is de overtuiging dat de zorg voor verantwoord onderwijs in de eerste plaats aan de ouders is toevertrouwd.

De RPF wil daarom opkomen voor "vrij" onderwijs, dat wil zeggen: voor onderwijs dat vrij is van inhoudelijke beïnvloeding door een overheid, en waarbij recht wordt gedaan aan de verantwoordelijkheid van de ouders.

Voorts wil de RPF bijdragen tot de oprichting en instandhouding van onderwijsinstellingen op bijbelse grondslag, ook buiten Nederland.

Dit accent op de verantwoordelijkheid van de ouders doet echter niets af aan het feit, dat diverse hedendaagse problemen door hun aard en omvang vragen om een gezamenlijke aanpak; te denken valt aan vraagstukken met betrekking tot de wereldvoedselvoorziening, tot milieubescherming en beheer van grondstoffen.

De RPF meent dat herstel van de aandacht voor (en het besef van) de unieke en verantwoordelijke positie van de individuele mens als beheerder van de schepping, zal bijdragen tot een goed zicht op de oplossing van onder meer de genoemde (wereld-)problemen.

Aangaande het onderwijs binnen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen, staat de RPF voor de volgende actiepunten:

- Evenals in het Nederlandse Parlement zal de RPF zich waar nodig inzetten voor behoud en versterking van de vrijheid van onderwijs naar levensbeschouwelijke richting.
- De wederzijdse erkenning van diploma's en getuigschriften, waarmee in het voorjaar van 1988 een voorspoedig begin is gemaakt, dient met voortvarendheid voortgezet en afgerond te worden, met inbegrip van de daaraan verbonden onderlinge afstemming van opleidingen.
- Ter versterking van de kennis van en het begrip voor de verschillen in opvatting in de lidstaten, dient de Europese Commissie voort te gaan met de organisatie van uitwisselingsprogramma's van studenten en docenten. Voorzover mogelijk dient de financiering van zulke uitwisselingsprogramma's voor verantwoordelijkheid van de lidstaten te blijven. Vanzelfsprekend moeten onbillijke verschillen in de financiële tegemoetkoming in de kosten voor uitgewisselde studenten/docenten weggenomen worden. Ook het studeren aan universiteiten of hogescholen in andere lidstaten verdient stimulering.
- De RPF bepleit ook een versterking van de studie van de rijke verscheidenheid aan culturen binnen Europa, tegelijk met de groei van verantwoordelijkheidsbesef van het menselijke beheer van de door God gegeven schepping. Dergelijk onderwijs zal bijdragen tot respect voor de culturen van het eigen volk en van andere volken.

RPF

- Ter voorkoming van geldverspilling, dient de Europese Commissie te streven naar:
  - coördinatie van nationale onderzoeksprogramma's
  - intensievere uitwisseling van onderzoeksresultaten
  - meer aandacht voor onderzoek naar een verantwoord beheer van milieu en energie.

Terugziende op de Europese projecten in de afgelopen jaren, bepleit de RPF:

- meer aandacht voor onderzoeksprogramma's, waarvan ook en vooral "kleine" ondernemingen en bewoners van de Derde Wereld profijt (kunnen) hebben (de grote en multinationale ondernemingen zijn dikwijls zelf in staat om onderzoeksprogramma's op te zetten);
- beperking van onderzoek op het vlak van genetische manipulaties en van (niet-defensieve) militaire toepassingen;
- vergroting van het financieel aandeel van de betreffende bedrijven in onderzoeksprogramma's als ESPRIT (gelet op de winst van de betrokken ondernemingen, kan hun aandeel groter dan 50% zijn);
- behoud en versterking van de invloedrijke positie, die Europese standaardisatiecommissies hebben verkregen op het terrein van datacommunicatie- en computertechnieken; eventuele financiële steun aan dergelijke commissies dient overwogen te worden;
- indien zich kartelvorming of monopolievorming voordoet (tussen multinationals dan wel tussen grootmachten) dienen de lidstaten die te bestrijden in Gatt-verband (voorbeeld: prijsafspraken tussen Amerika en Japan, wat betreft elektronische onderdelen en apparatuur);
- voorkomend analfabetisme dient krachtig en intensief te worden bestreden met gerichte onderwijsprogramma's, met name als het gaat om etnische en culturele minderheden.

Hoofdstuk 5B

Media en cultuur

Door de toegenomen technische mogelijkheden op mediagebied is er een groeiende noodzaak, dat samenwerkende regeringen aandacht besteden aan grensoverschrijdende tv- en radio-uitzendingen (bijvoorbeeld via satelliet- en kabelomroep). Nu wordt aan deze problematiek niet alleen aandacht besteed door de EG-organen, maar eveneens door de Raad van Europa, een samenwerkingsverband van 21 Europese regeringen, EG-landen (12) zowel als niet EG-landen. De voorstellen van de Raad van Europa voor een Omroep-Conventie bieden meer ruimte voor zelfstandig nationaal beleid, en worden nauwelijks bepaald door het streven naar een interne markt voor omroepdiensten, zoals die voorkomen in concept-richtlijnen van de Europese Commissie.

De RPF beschouwt cultuur, inbegrepen de omroep en de pers, als een te groot goed, om dat prijs te geven aan het (concurrentie-) mechanisme van een interne markt. De vrijheid om uit te komen voor eigen religieuze of politieke overtuiging is het waard, om een - in economisch opzicht - minder efficiënt omroepbestel te handhaven. Een publiek omroepbestel laat immers ruimte voor geestelijke, politieke, maatschappelijke en culturele pluriformiteit, en legt beperkingen op aan commerciële belangen. Indien de media op louter commerciële basis zouden moeten opereren, valt te verwachten dat radio- en tv-programma's (en de gedrukte pers) zich teveel richten op de "grootste gemene deler" aan wensen bij de afnemers: "brood en spelen". Voor culturele pluriformiteit en voor minderheidsculturen (waaronder de christelijke) zal al snel weinig ruimte resten.

De RPF neemt dan ook in verband met EG-beleid betreffende de media de volgende standpunten in:

- Het ontwerp voor een Omroep-Conventie van de Raad van Europa verdient de voorkeur boven de concept-richtlijnen van de Europese Commissie.
- De door de Europese Commissie voorgestelde verplichting tot het uitzenden van minimale quota aan materiaal, geproduceerd in de lidstaten, staat op gespannen voet met de vrijheid van meningsuiting, terwijl bovendien sprake is van misplaatst protectionisme tegenover niet-EG-producenten van omroepproducties.
- Met het oog op het kennis nemen van elkaars opvattingen en culturen is het een goede zaak om (vrijwillige) samenwerking van nationale omroepinstellingen te bevorderen, en ook om een vrijere distributie van omroepproducties te stimuleren door verhoging van de meertaligheid (zowel van producties als van burgers).
- Het opvoeren van de zendtijd ten behoeve van reclame tot 10 of 15% (nu in Nederland: 5%) vergroot de gevaren van commercialisering van de omroep, en is om die reden ten zeerste ongewenst.

Hoofdstuk 5C Cultuur, Talen, Gezin

Culturen en Talen.

Het veelkleurige palet van culturen in Europa mag nimmer vermengd worden tot een onbestemd gekleurde mix. Daar met name de Nederlandse cultuur nog is gestempeld door Bijbelse grondlijnen, is het een dure plicht die dimensie te bewaken en te versterken. Voorzover er al een "Europese cultuur" is, wordt die thans gedomineerd door humanistische stromingen.

De Nederlandse taal neemt in Europa een minderheidspositie in.

Bescherming van nationale culturele waarden vereist een volwaardige plaats voor de "kleinere" talen.

De kosten van de veeltaligheid zijn de prijs van samenwerking tussen naties.

Gezin.

Triest genoeg is de positie van het gezin in Nederland nog sterker bedreigd dan in de Europese verhoudingen. In het Europese Parlement zijn vele medestanders te vinden voor erkenning van het gezin als hoeksteen van de samenleving.

Gezamenlijk moet een dam worden opgeworpen tegen de on-Bijbelse en gezinsontwrichtende niet-huwelijkse samenlevingsvormen en het emancipatiedrijven.

Hoofdstuk 6 Buitenland en defensie

Europese Politieke Samenwerking.

Het overleg van de Twaalf in EPS-kader over de buitenlandse en veiligheidsbeleid is inmiddels verankerd in art. 30 lid 6 van de Europese Akte. Het vormt een belangrijk forum voor onderlinge afstemming en consultatie tussen de twaalf lidstaten. Voorwaarde is wel, dat er ruimte moet blijven voor het innemen van zelfstandige nationale standpunten. Overname van de EPS-taak door de Europese Raad is niet wenselijk.

Actiepunten:

- Terughoudende opstelling m.b.t. een boycot van grondstoffen uit Zuid-Afrika, daar deze de zwarte werkende bevolking het meest treft en een geleidelijke afschaffing van de apartheid bemoeilijkt.
- In EPS-kader wordt een Midden-Oosten-beleid voorgestaan, waarin Israël bestaansrecht heeft binnen volkenrechtelijk erkende grenzen.
- Over het Israelisch-Arabisch conflict is een internationale vredesconferentie gewenst, waaraan ook de Sovjet-Unie en de V.S. deelnemen. Na erkenning en eerbiediging van Israels bestaansrecht kan de PLO zo'n conferentie bijwonen. In EPS-kader kunnen initiatieven voor zo'n conferentie worden ontplooid.
- Diplomatieke en economische contacten met Israël dienen te worden geïntensiveerd. Versterking van de infrastructuur in de Gaza-strook en op de West-Bank mag niet tot doel hebben buiten de Israelische regering om een onafhankelijke Palestijnse staat mogelijk te maken.
- In EPS-kader moeten schendingen van grondrechten krachtig worden veroordeeld. Sancties, zoals een boycot, mogen slechts met grote terughoudendheid en via gecoördineerd beleid worden overwogen. In de diverse discussiefora tussen Oost en West verdient het beleid inzake grondrechten blijvende aandacht van het Westen.
- Versterking van de handelscontacten tussen EG en Comecon kan de economische hervorming in het Oostblok ondersteunen.

Veiligheid.

Het veiligheidsbeleid dient zoveel mogelijk binnen de NAVO en de Westeuropese Unie (WEU) aan de orde te komen. De eventuele gevolgen van de interne markt voor aankoop van defensiemateriaal kunnen in de NAVO-Eurogroep besproken worden. Temeer daar het Verdrag niet over defensie handelt, dienen volksvertegenwoordigers zich vooral in de nationale parlementen over bewapening en ontwapening uit te laten.

Ontwikkelingssamenwerking.

De hulp aan de verre naaste is een Bijbelse opdracht, die niet alleen geldt voor individuele personen, maar evenzeer voor nationale overheden. Ook voor de in het EG-verband samenwerkende overheden, is het een zaak van *gerechtigheid* om (onder meer) in het kader van de ontwikkelingssamenwerking effectief bij te dragen tot het lenigen van de materiële en geestelijke nood van vele miljoenen (Derde) Wereldburgers, medeschepselen. In EG-verband dient vooral coördinatie van de hulpverlening van de lidstaten aandacht te krijgen. Een betere onderlinge afstemming van de nationale programma's is wenselijk mits de regeringen zeggenschap houden over hun programma's. Bijzondere aandacht voor ontwikkelingssamenwerking op christelijke basis is daarbij gepast, aangezien die evenzeer als op materiele ontwikkeling ook gericht is op geestelijke ontwikkeling en bevrijding. Bij de besteding van ontwikkelingsgelden dient prioriteit te worden gegeven aan de allerarmste landen. Het Lomé-akkoord is hiervan een positief voorbeeld. Nu Spanje en Portugal zijn toegetreden verdient het aanbeveling mogelijkheden voor een soortgelijke overeenkomst met de Zuidamerikaanse landen te onderzoeken.

Voedselhulp.

De honger in de ontwikkelingslanden en de betrekkelijk hoge schulden vereisen een structurele aanpak van de landbouw door bevordering van een zelfstandige voedselproductie. De nationale programma's dienen de plattelandsontwikkeling te stimuleren. Ter vermindering van de economische afhankelijkheid en de schuldenlast is het noodzakelijk dat de Derde Wereld-landen hun agrarische producten vrij naar de EG-lidstaten kunnen exporteren.

Acute voedselhulp dient zo mogelijk te worden verleend door schenking van eventuele landbouwoverschotten in de EG om hongerslachtoffers op korte termijn te helpen.

RPF

ENKELE BEGRIPPEN.

ACP-landen	Landen uit Afrika, het Caraïbisch gebied en de Pacific (Stille Oceaan) aangesloten bij het akkoord van Lomé (zie: Lomé).
Algemeen Preferentie Stelsel	De EEG-lidstaten passen een stelsel van vrijstelling van douane rechten voor industrieproducten en halffabrikaten uit de ontwikkelingslanden toe. Dit stelsel van besparingen in douane rechten komt voor de ontwikkelingslanden naast de zeer gunstige toegang tot de Europese markt die ontwikkelingslanden aangesloten bij het akkoord van Lomé (zie aldaar) hebben verkregen.
Economisch en Sociaal Comité	Raadgevend EG-orgaan met 189 leden uit werkgevers- en werknemerskring en afgevaardigden uit de landbouworganisaties en consumentenbonden.
ECU	European Currency Unit. Een door de EEG gebruikte rekeneenheid die uiteindelijk volgens sommigen de enige Europese munt moet worden. Huidige waarde van de ECU is ongeveer f 2,30.
EEG-Verdrag	Het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, zoals op 25 maart 1957 getekend door Nederland, België, Luxemburg, de BRD, Frankrijk en Italië. Het Verdrag werd ondertekend in Rome en werd op 1 januari 1958 van kracht. Met het Verdrag beoogen de lidstaten een gemeenschappelijke markt (zie aldaar) te realiseren ter verbetering van onder andere de levensstandaard van de volken uit de lidstaten. Momenteel is het Verdrag door twaalf landen ondertekend.
EG (EG, EGKS, Euratom)	Op 1 juli 1967 kregen de EEG, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) dezelfde instellingen (zijnde Commissie, Raad en Vergadering). Sedertdien spreekt men dan ook van de Europese Gemeenschappen, EG. Hoewel formeel dit meervoud juist is, wordt abusievelijk ook wel het enkelvoud <i>Europese Gemeenschap</i> gebruikt.
Esprit	European Strategic Program of Research and development in Information Technology. Met het Esprit-beleid en de daarvoor gereserveerde gelden wil de EEG, onder andere op het terrein van informatica, de concurrentiekracht van bedrijven in de lidstaten op dit terrein versterken.

RPF

Eureka	Een samenwerkingsproject tussen negentien Europese landen. Het project beoogt op technologisch terrein studies en onderzoeken te starten of uit te breiden.
Europees Parlement (EP)	Een van de instellingen van de EG met momenteel 518 volksvertegenwoordigers uit de twaalf lidstaten. Het EP, tot voor kort officieel "de Vergadering" geheten, geeft hoofdzakelijk adviezen aan de Raad van Ministers. Over een klein deel van de begrotingsuitgaven heeft het EP medebeslissingsrecht. Ook over het afsluiten van verdragen met derde landen en de toelating van nieuwe lidstaten tot de EG, heeft het EP zeggenschap.
Europees structuurbeleid (ESF, EFRO)	Met behulp van twee vanuit de EG-begroting betaalde fondsen trachten de Europese Gemeenschappen de werkloosheid te bestrijden en de regionale verschillen te verminderen. Het betreft hier het Europese Sociale Fonds (ESF) en het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO).
Europese Akte	De Akte is een aanvulling op en een gedeeltelijke wijziging van het EEG-Verdrag. De per 1 juli 1987 in werking getreden Akte richt zich hoofdzakelijk op de verwezenlijking van de interne markt, de besluitvorming in de verhouding tussen Raad, Commissie en EP en de Europese samenwerking op het gebied van het buitenlands beleid (de Europese Politieke Samenwerking genaamd).
Europese Commissie	Eén van de instellingen van de EG. De commissie telt zeventien leden en vormt het initiatiefnemende EG-orgaan. Tevens waakt de Commissie over de nakoming van het Verdrag.
Europese Hof van Justitie	De rechterlijke instelling van de Europese Gemeenschappen, zetelend te Luxemburg. Het Hof kent dertien rechters. De arresten zijn bindend voor de betrokken overheden, instellingen of personen.
Europese Politieke Samenwerking	Zie onder Europese Akte.
Europese Rekenkamer	Dit EG-orgaan is in 1977 aan het werk gegaan en bestaat uit twaalf leden (elke lidstaat is met een lid vertegenwoordigd). De Rekenkamer dient na te gaan, in hoeverre de inkomsten en uitgaven van - in beginsel - alle EG-organen rechtmatig en regelmatig zijn.

RPF

Europese Unie	De volledige samensmelting van de EG-lidstaten tot één democratisch, politiek, economisch, juridisch en militair geheel ("Verenigde Staten van Europa"). Het Europese Parlement nam op 14 februari 1984 in meerderheid een zogenaamd Ontwerp-Verdrag tot oprichting van de Europese Unie aan. Tot nu toe de meest concrete beschrijving die er over de Unie is verschenen.
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade. Deze in 1947 afgesloten overeenkomst heeft als doel de handelsbarrières tussen de aangesloten landen af te breken. Momenteel zijn 92 landen bij de GATT aangesloten.
Gemeenschapp. markt	Hoofddoelstelling van het EEG-Verdrag. Men had gehoopt deze markt eind 1969 gerealiseerd te hebben. De markt impliceert de verwijdering van hinderpalen tussen de lidstaten ten bate van een vrij verkeer voor personen, goederen, diensten en kapitaal.
Interne Markt	Hoofddoelstelling van de Europese Akte. Om tot een volledig vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal te kunnen komen, worden met de realisering van de interne markt de grenzen tussen de lidstaten opgeheven. Dit geschiedt tevens om politieke redenen; aldus beogen de lidstaten een stap dichterbij de Europese Unie te komen.
Lomé-akkoorden	Het op 28 februari 1975 te Lomé (hoofdstad van Togo, West-Afrika) gesloten akkoord tussen de EG en de ACP-landen is tot nu toe twee maal vernieuwd. Naast ontwikkelingssamenwerking wordt er gestreefd naar hechtere culturele en sociale samenwerking. Ook wordt door de EG financiële steun verleend ten gunste van de export uit de ACP-landen. Het totale bedrag in het kader van Lomé over de periode 1980-1985 uitgekeerd bedroeg ongeveer dertien miljard gulden.
Raad van Europa	Opgericht op 5 mei 1949 te Londen met het doel, de vreedzame samenwerking tussen de Europese landen te bevorderen, met name op cultureel, economisch en sociaal terrein. Momenteel zijn 21 landen bij dit verdrag aangesloten waaronder - naast alle EG-lidstaten - landen als Liechtenstein, Malta, Turkije en Zweden.
Raad van Ministers	De voornaamste EG-instelling, samengesteld uit de vakministers (of in voorkomende gevallen, staatssecretarissen) van de twaalf lidstaten. De Algemene Raad is de Raad van Ministers van Buitenlandse Zaken. Voorts is er de Vervoersraad (met de bewindslieden van verkeer/vervoer/ waterstaat), de Landbou-

---

RPF

- wraad (met de twaalf landbouwministers/-staatssecretarissen) etc. etc. De Raad is het besluitvormende orgaan in de EG. Het Raadsvoorzitterschap wisselt elk halfjaar.
- UNCTAD   United Nations Conference on Trade and Development. Deze instelling van de Verenigde Naties beoogt de internationale handel te verbeteren.
- Witboek   EG-Commissaris Cockfield presenteerde op 14 juni 1985 een zogenaamd witboek over de voltooiing van de interne markt. In dit document zijn bijna 300 te nemen maatregelen opgenomen. Bij uitvoering van die maatregelen zou eind 1992 de interne markt een feit kunnen zijn.
Genoemde maatregelen omvatten;
- opheffing van fiscale belemmeringen
- opheffing van grensbarrières
- opheffing van technische belemmeringen.

Mr. R. van Dam (36) uit Barneveld staat als eerste RPF'er op de derde plaats van de SGP-GPV-RPF kandidatenlijst voor de Europese Verkiezingen.

Lijst **5** SGP-GPV-RPF

Reformatiorische Politieke Federatie
Postbus 302
8070 AH Nunspeet
Telefoon: 03412-56744
